

Етичний кодекс Міжнародної Асоціації психологів та сексологів

Етичний кодекс Міжнародної Асоціації психологів та сексологів, є нормативним актом, який гарантує високопрофесійну, гуманну і високоморальну діяльність психологів та сексологів асоціації, здійснювану в залежності від спеціалізації та сфери їх інтересів.

Даний кодекс, є сукупністю етичних норм, правил поведінки, що склалися в суспільстві психологів і сексологів, і регулюють його життєдіяльність.

Етичні принципи і стандарти поведінки, розроблені в руслі сучасних уявлень про моральний бік діяльності людини в галузі охорони психічного і сексуального здоров'я.

Даний кодекс має на меті інформувати психологів і сексологів, а також студентів щодо необхідності проходження професійної етики і попередити членів МАПС (Міжнародної Асоціації психологів та сексологів) про неприпустимість відхилень від етичних стандартів.

Принципи та стандарти професійної етики є загальною системою правил, які визначають зобов'язання психолога, сексолога перед клієнтом, студентами, колегами і громадськістю в цілому. Етичні норми, які містить цей кодекс, припускають зобов'язання з боку психолога, сексолога, діяти відповідно до етики психотерапії і психологічного консультування, протягом усієї своєї професійної діяльності і сприяти етичній поведінці своїх колег і студентів.

Даний кодекс створює загальну основу для вирішення етичних проблем. Знання членами МАПС Етичного кодексу дозволить самостійно визначати, які частини кодексу застосовні до тієї чи іншої конкретної ситуації і враховувати будь-які можливі протиріччя між різними аспектами професійної діяльності, що виникають в психотерапевтичній і консультативній практиці, професійному спілкуванні, освітньої та дослідницької діяльності.

Необхідними умовами реалізації професійної етики в сфері професійної діяльності, є почуття відповідальності, виваженість суджень і чесність психолога, сексолога . Надійними умовами дотримання етичних стандартів діяльності є: постійний аналіз своєї діяльності і рефлексія психолога, сексолога , звернення за супервізією та консультаціями до колег при виникненні труднощів і складних етичних проблем.

Етичний кодекс МАПС є обов'язковим для всіх членів. Вступаючи в МАСП, психологи, сексологи беруть на себе зобов'язання діяти відповідно до принципів і стандартів даного кодексу.

Комітет з етики та захисту професійних прав МАСП, має право і зобов'язаний приймати до розгляду скарги на порушення етичних принципів членами МАСП, і скарги на порушення їх професійних прав від членів МАСП. До розгляду не приймаються скарги на етичні порушення, що мали місце більше одного року тому.

Принципи професійної етики

Відповідальність.

Психолог, сексолог несе особисту відповідальність за свою роботу.

Психолог, сексолог зобов'язаний не допускати антигуманних наслідків своєї професійної діяльності.

Психологу, сексологу слід утримуватися від будь-яких дій чи заяв, які можуть нести загрозу недоторканості особи; не мають права використовувати свої знання і становище з метою приниження людської гідності, придушення особистості або маніпулювання нею; несуть відповідальність за підтримання пріоритетів інтересів людини.

Психолог, сексолог застосовує тільки ті знання, якими він володіє, відповідно до своєї кваліфікації, повноважень і соціального статусу.

Соціальна відповідальність.

Психолог, сексолог дотримується законів і соціальної політики, які діють в інтересах клієнта і сприяють психічному і сексуальному здоров'ю в суспільстві.

Психолог, сексолог дотримується права клієнта на конфіденційність у всіх сенсах: правовому, цивільному, адміністративному.

У випадках, коли психолог сексолог розуміє, що клієнт може завдати серйозної фізичної шкоди собі, психологу, сексологу чи третій особі, він повинен вжити необхідних заходів щодо запобігання цього. У разі необхідності, можна порушити конфіденційність клієнта, але тільки до тієї міри, в якій це необхідно для запобігання шкоди.

Якщо клієнтом є дитина і психолог, сексолог дізнається про факт нанесення серйозної шкоди клієнту (зловживання, насильство) або стикається з потенційною можливістю таких дій, психолог, сексолог має вжити необхідних заходів.

Обсяг таких заходів повинен бути визначений в кожному випадку індивідуально, виходячи з зваженої оцінки співвідношення імовірною користі і шкоди для клієнта. За таких обставин порушення конфіденційності повинно бути зведене до мінімуму, необхідного для запобігання небезпеки для дитини. У разі розкриття факту фізичного або сексуального насильства психолог, сексолог повинен проінформувати про це батьків (опікунів) пацієнта, або правоохоронні органи, в разі якщо насильство здійснюється з боку батьків (опікунів) дитини.

Компетентність.

Психолог, сексолог постійно поповнює свої знання про нові наукові досягнення в області їх діяльності, береться за рішення тільки тих завдань, які належать до сфери його компетентності, заснованої здобуту освіти, спеціальну підготовку і професійний досвід в області психології і сексології.

Важливими компонентами професійного розвитку і компетентності є постійний самоаналіз і рефлексія психолога, сексолога, ревізія і вдосконалення своєї професійної компетентності шляхом участі в інтервізійних і супервізійних групах, індивідуальних супервізії та консультаціях, професійних семінарах і конференціях, дослідницьких проектах.

Психолог, сексолог, входячи в нову область професійної діяльності, повинен гарантувати, що він завершив всі навчання і виконав всі професійні вимоги, пов'язані з цією областю діяльності до того, як почати практикувати, і що діяльність в цій новій області відповідає найвищим з можливих стандартів. Слід упевнитися, що це не погіршує і не руйнує поточну діяльність, а також не знаходиться в конфлікті з нею.

Психологу, сексологу важливо визнавати існування відмінностей між людьми, які можуть бути пов'язані з віком, статтю, соціально-економічної та етнічної підґрунтям або особливими вимогами тих осіб, які перебувають в специфічно скрутному становищі. Психологу, сексологу слід мати відповідний досвід, щоб бути впевненими у своїй компетентності в справі надання допомоги різним категоріям клієнтів.

Психологу, сексологу важливо визнавати, що особисті проблеми і конфлікти можуть впливати на ефективність терапії. Вони зобов'язані утриматися від діяльності, при якій особисті труднощі можуть привести до випадкового заподіяння шкоди клієнту, колезі, або студенту.

Якщо психолог, сексолог залучений в роботу, яка стає причиною появи особистих проблем, вони повинні скористатися компетентної професійної підтримкою і супервізією, щоб

визначити, як можна призупинити, завершити або обмежити таку діяльність.

Психологи, сексологи повинні надавати достовірну інформацію про свою компетенцію, освіті та досвіді. Це гарантує, що кваліфікація фахівця відповідає мінімальним професійним стандартам, закладеним МАПС.

Конфіденційність.

Психолог, сексолог зобов'язаний дотримуватися конфіденційності у всьому, що стосується взаємин з клієнтом, його особистого життя і життєвих обставин. Виняток становлять випадки, коли виявлені симптоми є небезпечними для клієнта та інших людей, і психолог, сексолог зобов'язаний проінформувати тих, хто може надати професійну допомогу.

Психолог, сексолог зобов'язаний зберігати професійну таємницю, не поширювати інформацію, отриману в процесі терапії, дотримуватися анонімності імені клієнта, (наприклад під час навчання, публікаціях). Психолог, сексолог, повідомляє особисту інформацію, отриману в процесі професійної діяльності в письмових роботах, лекціях чи на супервізії, повинен або отримати відповідне попередню згоду клієнта, або в достатній мірі змінити всю інформацію, яка може служити ідентифікації клієнта.

Захист інтересів клієнта.

Психолог, сексолог не має матеріальних або особистих привілеїв, не може використовувати свої знання і становище, ставлення довіри і залежність клієнта у власних корисливих цілях. У разі оплати послуг психолога, сексолога фінансова сторона відносин обговорюється заздалегідь; не встановлюється додаткова оплата за консультації чи надану психологічну допомогу.

Психолог, сексолог уникає встановлення неофіційних взаємин з клієнтом, оскільки це може заважати проведенню діагностичної, консультативної та корекційної роботи з ним. Важливо уникати

подвійних відносин (фінансових, ділових і особистих) з клієнтами і членами їх сімей. Психолога, сексолога, також слід оцінювати потенційний вплив будь-яких попередніх і перекриваються відносин на надання адекватної допомоги клієнту.

Сексуальні стосунки між психологом, сексологом і клієнтом (колишнім клієнтом), батьками (опікунами) неповнолітнього пацієнта або членами його сім'ї, незалежно від того, ким вони ініційовані, є грубим порушенням професійної

етики. Встановлення особистих або інтимних відносин і шлюб між психологом, сексологом і клієнтом або батьком (опікуном) клієнта дитячого або підліткового віку можливий не раніше ніж через 3 роки після завершення терапевтичних відносин.

Відносини психолога, сексолога і клієнта не можуть суміщатися з відносинами викладач-студент і супервізор-супервізуємий. В ході психотерапії слід уникати будь-яких інших відносин з клієнтами, а професійний контакт поза терапевтичної ситуації повинен бути зведений до мінімуму.

Психолог, сексолог повинен встановлювати і зберігати ясні кордону терапевтичних відносин. Всі аспекти психотерапевтичного контракту слід обговорювати з клієнтом в ході первинних консультацій. В ході первинних консультацій клієнта слід проінформувати про особливості роботи психолога, сексолога і можливих альтернативних видах медико-психологічної допомоги, а так само допомоги суміжних фахівців.

Інформація щодо процесу психотерапії, консультування та обіцянки щодо її результатів, повинні бути зваженими, засновані на досвіді і компетентності фахівця.

Професійнальні відносини.

Психологи, сексологи повинні з повагою ставитися до вимог, прав і обов'язків своїх колег по психотерапії, психології,

сексології, медицині і інших професій. Вони зобов'язані поважати пріоритети і зобов'язання інститутів або організацій, до яких вони або їхні колеги мають відношення.

Психолог, сексолог повинен визнавати сферу компетенції суміжних професій, в повному обсязі залучати професійні, технічні та адміністративні ресурси, які служать інтересам клієнтів. Відсутність формальних взаємин з іншими фахівцями не звільняє психолога, сексолога від відповідальності за отримання їх клієнтами найкращих з можливих професійних послуг, або від обов'язку виявляти передбачливість, порядність і такт для отримання необхідної додаткової або альтернативної підтримки.

Психолог, сексолог повинні знати і брати до уваги традиції та досвід інших професійних співтовариств, з якими вони працюють, і тісно співпрацювати з ними. Якщо клієнт одночасно отримує подібні послуги від іншого фахівця, психотерапевти зобов'язані погодити професійні відносини і діяти, враховуючи особливості випадку і благополуччя клієнта. Психолог, сексолог повинен обговорити ці особливості з клієнтом, щоб знизити ризик виникнення конфлікту або нерозуміння, і

прагнути підтримати відкриті і чесні взаємини з іншими фахівцями.

Психолог, сексолог проводить супервізії інших фахівців в освітній діяльності, приймають на себе зобов'язання сприяти подальшому професійному зростанню цих людей і забезпечувати підтвердження їх компетенції. Вони повинні створити умови для роботи, провести своєчасну оцінку, дати дієві поради і надати фахівцям можливості для вдосконалення професійних навичок. Психолог, сексолог не може використовувати в своїх інтересах професійні відносини з клієнтами, супервізорами, студентами. Психологи, сексологи не заохочують сексуальні домагання і не схиляють до сексуальних контактів. Під сексуальними домаганнями розуміються примусові або

повторювані коментарі, жести або фізичні контакти сексуального характеру, які небажані для того, на кого спрямовані.

Дізнавшись про будь-яке етичне порушення, скоєне іншими фахівцями, психологами, сексологами (якщо це видається прийнятним) повинні постаратися неформально розв'язати це питання, попередивши колегу про неналежну поведінку. Якщо проступок по природі незначний і / або може бути наслідком недостатньої уважності, знань або досвіду, подібне неформальне вирішення найбільш прийнятно. Неформальні корекційні дії робляться з розумінням права на конфіденційність. Якщо порушення не можуть бути усунені неформально, або вони більш серйозні, психотерапевти зобов'язані повідомити про них в Асоціацію МАПС.